

STAGEPLAZA.NL

Bedrijvenonderzoek 2007

Research

Stageonderzoeken
Nationaal Stageonderzoek 2007
Stageplaza.nl

Gepubliceerd door:

P. Sewdien
De Ruyterkade 106 II
1011 AB Amsterdam
Tel : 020 422 33 22
Fax : 020 422 20 22
www.stageplaza.nl
01 februari 2008

Inleiding

Dit is de derde editie van het Nationaal Stageonderzoek.

Het Nationaal Stageonderzoek is een onafhankelijk initiatief van Stageplaza. De intentie van dit onderzoek is, om op een objectieve manier, gegevens omtrent stages binnen de Nederlandse arbeidsmarkt in beeld te brengen. Hiermee tracht Stageplaza een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van stages en stagiairs. In dit onderzoek worden de volgende aspecten behandeld door bedrijven die stagiaires in dienst hebben.

- Werving & Selectie
- Bedrijven gaan internationaal
- Aansluiting op de arbeidsmarkt
- Studenten aan het werk
- Kosten

Er zijn dit jaar ook andere thema's aan bod gekomen die voorgaande jaren nog niet in het nieuws waren. Stageplaza heeft vragen gesteld aan bedrijven over maatschappelijke stages en discriminatie van stagiairs. De uitkomsten van deze thema's, en alle anderen, zijn in dit onderzoek te vinden.

Stageplaza wil dit voorwoord tevens benutten om eenieder die heeft geholpen met de totstandkoming van dit onderzoek te bedanken.

Uiteraard gaat onze hartelijke dank ook uit naar de bedrijven voor diens tijd en moeite tot het invullen van de vragenlijst.

Het team van Stageplaza

Inhoudsopgave

Samenvatting

Stagiairs zijn de toekomst

- a. Hoeveel stagiairs had u in 2006 in dienst?
- b. Hoeveel jaar heeft u reeds stagiairs in dienst?
- c. Wat is het meest voorkomende opleidingsniveau van uw stagiairs?
- d. Verwacht u in de toekomst weer stagiairs aan te nemen?
- e. Wat is uw voornaamste reden om niet meer met stagiairs te werken?

Werving & Selectie

- a. Ondervindt u dat het steeds moeilijker wordt om stagiairs te werven?
- b. Bent u bereid (meer) te betalen om stagiairs te werven?
- c. Aan welke manier van in contact treden geeft u de voorkeur?
- d. In hoeverre bent u tevreden over de sollicitatiekwaliteiten van stagiairs?
- e. Verwacht u dat er discriminatie voorkomt tijdens de sollicitatieprocedures van stagiairs?
- f. Op welk gebied verwacht u voornamelijk discriminatie?
- g. Denkt u dat anoniem solliciteren een goede oplossing zou zijn om discriminatie tegen te gaan?
- h. Via welke weg bent u begonnen met het aannemen van stagiairs?
- i. Wat is uw voornaamste reden om stagiairs in dienst te nemen?
- j. Heeft het aannemen van stagiairs voldaan aan uw verwachtingen?

Bedrijven gaan internationaal

- a. Werkt u met internationale stagiairs?
- b. Uit welke delen van de wereld komen deze stagiairs?
- c. Wat zijn uw motieven tot het aannemen van internationale stagiairs?

Een 6.3 voor de stagiairs in 2007

- a. Hoe beoordeelt u de vakbekwaamheid/kennis, werkhouding en productiviteit van de stagiairs?
- b. Wat vindt u de belangrijkste eigenschappen voor een stagiair?

Betere aansluiting op de arbeidsmarkt gewenst

- a. Hoeveel uur per week besteedt u gemiddeld aan de begeleiding van 1 stagiair?
- b. Welke knelpunten ondervindt u tijdens de begeleiding van stagiairs?
- c. Aan welke ondersteuning heeft u behoefte bij de begeleiding van stagiairs?
- d. Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de begeleiding vanuit de scholen?
- e. Vindt u dat het onderwijs goed aansluit op de arbeidsmarkt?
- f. Hoe denkt u dat dit verbeterd kan worden?

Kosten

- a. Wat betaalde u gemiddeld bruto per maand aan een stagiair in 2006?
- b. Wat maakt hoofdzakelijk het verschil in de hoogte van stagevergoeding?
- c. Bent u bereid een hogere stagevergoeding te betalen in de toekomst?

Studenten aan het werk

- a. Heeft u in het verleden stagiairs een baan aangeboden voordat zij klaar waren met hun studie?
- b. Zijn er bij u in het verleden stagiairs zonder diploma fulltime gaan werken?
- c. Verwacht u dat, i.v.m. de arbeidskrapte, meer bedrijven stagiairs vroeg uit de schoolbanken weghalen om een vaste baan aan te bieden?
- d. Denkt u erover dit te gaan doen?

Bedrijven en maatschappelijk stage

- a. Had u voor deze enquête al gehoord van de maatschappelijke stage?
- b. Zou er in de toekomst binnen uw bedrijf ook ruimte zijn voor een maatschappelijke stagiair?
- c. Denkt u dat de maatschappelijke stage jongeren beter voorbereid op de arbeidsmarkt?
- d. Denkt u dat de maatschappelijke stage het maatschappelijk besef bij jongeren vergroot?
- e. Denkt u dat de maatschappelijke stage van toegevoegde waarde kan zijn voor het Nederlandse bedrijfsleven?

Samenvatting

'Stagiairs zijn de toekomst'

Uit onderzoek is gebleken dat de meeste bedrijven reeds 3 tot 6 jaar gebruik maken van stagiairs. Deze stagiairs komen voornamelijk van HBO-opleidingen. 95% van de bedrijven zal ook in de toekomst met stagiairs blijven werken. De voornaamste reden van bedrijven die niet met stagiairs te werken is omdat stagiairs zich simpelweg niet zouden melden. Verder geven bedrijven aan dat ze over te weinig tijd beschikken om stagiairs begeleiding te bieden.

'Werving & Selectie'

Bijna 52% van de bedrijven ondervindt dat het steeds lastiger wordt om geschikte stagiairs te vinden. Toch is 57% van de bedrijven niet bereid om hier financieel in te investeren. Éénderde van de bedrijven treedt het liefst in contact met stagiairs via het internet (online stagebemiddelingsbureaus). Ongeveer hetzelfde aantal bedrijven geeft de voorkeur aan contact leggen via scholen. De overige 31% van de bedrijven ziet studenten het liefst op eigen initiatief contact leggen.

Er wordt door een grote meerderheid van de bedrijven verwacht dat discriminatie tijdens sollicitatieprocedures voorkomt. Men verwacht dat er voornamelijk op afkomst wordt gediscrimineerd.

34% van de bedrijven is van mening dat het aannemen van stagiairs een goede methode is om personeel te werven. Bij bijna driekwart van de bedrijven voldoen de stagiairs aan de verwachtingen.

'Bedrijven gaan internationaal'

In vergelijking met het jaar 2006 zijn bedrijven meer gaan werken met internationale stagiairs. Dit aantal bedrijven is in 2007 met 3% gestegen. De internationale stagiairs komen voornamelijk vanuit West-Europa.

Motieven tot het aannemen van internationale stagiairs zijn:

- motivatie
- beheersing van de Engelse taal
- past binnen het internationale werkvlak/multiculturele team van het bedrijf of de wens hiertoe

'Een 6.3 voor de stagiairs in 2007'

In 2007 kregen stagiairs gemiddeld 6.3 als cijfer voor hun stage. Het gemiddelde is berekend vanuit 3 aspecten: vakbekwaamheid/kennis, werkhouding en productiviteit.

Eigenschappen waar een stagiair volgens veel bedrijven over moet beschikken:

- Beheersing van de Nederlandse taal
- Communicatieve vaardigheden
- Motivatie
- Leergierigheid
- Zelfstandigheid

'Betere aansluiting op de arbeidsmarkt gewenst'

De meeste bedrijven besteden tussen de 1 en 3 uur per week aan de begeleiding van 1 stagiair. De grootste knelpunten die bedrijven zien bij de begeleiding van een stagiair zijn:

- De aansluiting vanuit de scholen op het bedrijfsleven
- Het tekort aan begeleiding vanuit de opleiding
- De hoeveelheid tijd en inspanning die het begeleiden met stagiairs kost

'Kosten'

De gemiddelde stagevergoeding ligt tussen de 200 en 300 euro per maand. Vooral het opleidingsniveau speelt een grote rol bij de hoogte van de vergoeding.

'Studenten aan het werk'

58% van de bedrijven heeft een stagiair wel eens een baan aangeboden voordat deze klaar was met diens studie. 54% verwacht dat stagiairs in verband met arbeidskrapte vroeg uit de schoolbanken kunnen worden weggehaald.

'Bedrijven en maatschappelijke stage'

Maatschappelijke stage is de laatste tijd een veelbesproken onderwerp. Ruim 70% van de bedrijven is bekend met de term 'maatschappelijke stage'. Toch is 40% van de bedrijven niet bereid om maatschappelijke stages aan te bieden, terwijl 61% wél denkt dat jongeren door het volgen van een maatschappelijk stage beter voorbereid zijn op de arbeidsmarkt.

Stagiairs zijn de toekomst

A. Hoeveel stagiairs had u in 2006 in dienst?

	Reactie percentage
geen	12%
1 – 2 stagiairs	37%
3 - 6 stagiairs	31%
7 - 10 stagiairs	6%
> 10 stagiairs	14%

B. Hoeveel jaar heeft u reeds stagiairs in dienst?

	Reactie percentage
0 - 2 jaar	32%
3 - 6 jaar	33%
7 - 10 jaar	18%
> 10 jaar	17%

C. Wat is het meest voorkomende opleidingsniveau van uw stagiairs?

	Reactie percentage
Middelbare school	1%
Lbo / Mavo / Vmbo-niveau	2%
Mbo-niveau	23%
Hbo-niveau	64%
Universitair niveau	10%

D. Verwacht u in de toekomst weer stagiairs aan te nemen?

	Reactie percentage
Ja	95%
Nee	1%
Neutraal	4%

E. Wat is uw voornaamste reden om niet meer met stagiairs te werken?

		Reactie percentage
Bedrijfssituatie laat het niet toe (te klein, jong, reorganisatie)		7%
Er melden zich geen stagiairs		19%
Geen werk voor handen		4%
Geen tijd om stagiairs te begeleiden		17%
Heb je niets aan als bedrijf		0%
Onderwijs te weinig transparant		0%
Slechte ervaring/slechte motivatie stagiairs		4%
Te duur		0%
Werk sluit niet aan bij opleidingsniveau stagiairs		3%
Neutraal		32%
Anders, namelijk...		14%

Reacties

Tijdnood

Opleiding sluit te vaak niet aan bij praktijk

Geen goede kandidaten

Werving & Selectie

A. Ondervindt u dat het steeds moeilijker wordt om stagiairs te werven?

		Reactie percentage
Ja		52%
Nee		32%
Neutraal		16%

B. Bent u bereid (meer) te betalen om stagiairs te werven?

		Reactie percentage
Ja		19%
Nee		57%
Neutraal		24%

C. Aan welke manier van in contact treden met stagiairs geeft u de voorkeur?

		Reactie percentage
Internet (online stagebemiddelingsbureau)		32%
Op initiatief van de stagiair		31%
Speeddating (op bijv. beurzen)		0%
Via scholen		33%
Anders, namelijk...		4%

D. In hoeverre bent u tevreden over de sollicitatiekwaliteiten van stagiairs?

		Reactie percentage
Zeer tevreden		1%
Tevreden		26%
Gemiddeld		49%
Ontevreden		10%
Zeer ontevreden		1%
Per stagiair verschillend		8%
Neutraal		5%

E. Verwacht u dat er discriminatie voorkomt tijdens sollicitatieprocedures van stagiairs?

	Reactie percentage
Ja	39%
Nee	47%
Neutraal	14%

F. Op welk gebied verwacht u voornamelijk discriminatie?

	Reactie percentage
Geslacht	1%
Afkomst	18%
Religie	5%
Uiterlijk	5%
Seksuele voorkeur	1%
Medische status	3%
Leeftijd	8%
Neutraal	49%
Anders, namelijk...	10%

Reacties

taalbeheersing
gedrag
arbeidsverleden
lokale afkomst

G. Denkt u dat anoniem solliciteren een goede oplossing zou zijn om discriminatie tegen te gaan?

	Reactie percentage
Ja	13%
Nee	72%
Neutraal	15%

H. Via welke weg bent u begonnen met het aannemen van stagiairs?

		Reactie percentage
Kennissen/collega's/ bedrijven		14%
Kenniscentra		3%
Op eigen initiatief		32%
School		33%
Weet niet		11%
Anders, namelijk...		7%

Reacties

advertenties
stageplaza.nl
stageverzoeken van studenten

I. Wat is uw voornaamste reden om stagiairs in dienst te nemen?

		Reactie percentage
Stagiairs een kans bieden		18%
Het is een goede manier om personeel te werven en te selecteren op langere termijn		34%
Het levert extra mankracht		16%
Het is normaal in onze branche om stagiairs in het bedrijf op te leiden		8%
Het levert goedkope arbeidskracht		5%
Het is goed voor de innovatie van het bedrijf		13%
Anders, namelijk...		6%

Reacties

leuk om stagiairs met de praktijk kennis te laten maken
combinatie van kostenbesparing en extra mankracht
goed voor innovatie/vernieuwende ideeën
menskracht voor MBO, innovatie voor HBO

J. Heeft het aannemen van stagiairs voldaan aan uw verwachtingen?

		Reactie percentage
Ja		70%
Neutraal		24%
Nee, omdat		6%

Reacties

motivatie en niveau zijn dramatisch
soms geen geschikte kandidaten
opleiding sluit niet aan bij het bedrijfsleven
een goede stagiair vinden die binnen de organisatie past is moeilijk
het wisselt erg wat betreft opleidingsniveau, hogere opleiding betere resultaten
slechte communicatie in sollicitatieprocedure
met name ROC's leveren soms erg ongeïnteresseerde stagiairs
de laatste tijd is het aanbod erg klein
scholen werken tegen
kosten teveel tijd

Bedrijven gaan internationaal

A. Werkt u met internationale stagiairs?

	Reactie percentage
Ja	17%
Nee	75%
Neutraal	8%

B. Uit welke delen van de wereld komen deze internationale stagiairs?

	Reactie percentage
West-Europa	18%
Oost-Europa	7%
Noord-Europa	5%
Zuid-Europa	6%
Afrika	2%
Australië	0%
Azië	6%
Noord-Amerika	1%
Zuid-Amerika	2%
Neutraal	53%

C. Wat zijn uw motieven tot het aannemen van internationale stagiairs?

Reacties

tekort in Belgen

meer gemotiveerd, internationaal, Engels sprekend
talenkennis

internationaal werkveld en een multicultureel team

goed contact met school in Zwitserland en Spanje

veel buitenlandse klanten

om kennis op te doen van hoe het opleidingsniveau daar is

in de culturele/theaterwereld zijn er geen grenzen

kennismaken met andere culturen, uitbreiden internationale netwerk

Een 6.3 voor de stagiairs in 2007

A. Hoe beoordeelt u de vakbekwaamheid/kennis, werkhouding en productiviteit van de stagiair?

Categorie	Cijfer (1 is laag – 10 is hoog)	%	Gemiddelde
Vakbekwaamheid/Kennis	1	0	6
	2	1	
	3	0	
	4	1	
	5	13	
	6	23	
	7	42	
	8	20	
	9	1	
	10	0	
Werkhouding	1	0	7
	2	0	
	3	1	
	4	1	
	5	6	
	6	14	
	7	36	
	8	32	
	9	9	
	10	1	
Productiviteit	1	0	6
	2	0	
	3	1	
	4	4	
	5	9	
	6	14	
	7	47	
	8	20	
	9	6	
	10	0	

B. Wat vindt u de belangrijkste eigenschappen voor een stagiair?

		Reactie percentage
Accuratesse		6%
Assertiviteit		5%
Beheersing vreemde talen		2%
Beheersing Nederlandse taal (verbaal/schriftelijk)		8%
Collegialiteit		5%
Communicatieve vaardigheden (presenteren, brieven, notuleren)		8%
Computerkennis		5%
Creativiteit		5%
Flexibiliteit		6%
Motivatie		14%
Leergierigheid		10%
Professionele houding		6%
Open tegenover kritiek		5%
Ondernemingsgeest		2%
Daadkracht		3%
Zelfstandigheid		9%
Anders, namelijk...		1%

Reacties

kennis van software welke wordt gebruikt in de grafische industrie
 pro-actief
 beheersing Engelse taal; verschilt wel per afdeling

Betere aansluiting op de arbeidsmarkt gewenst

A. Hoeveel uur per week besteedt u gemiddeld aan de begeleiding van 1 stagiair?

		Reactie percentage
< 1 uur		4%
1 - 3 uur		39%
4 - 6 uur		29%
7 - 10 uur		9%
> 10 uur		8%
Neutraal		11%

B. Welke knelpunten ondervindt u tijdens de begeleiding van stagiairs?

		Reactie percentage
Geen		6%
Motivatie en houding van stagiairs is onvoldoende		14%
Aansluiting van studie op stage		18%
Te weinig begeleiding vanuit de school		18%
Begeleiding kost veel tijd en inspanning		16%
Kennisniveau van stagiairs is onvoldoende		12%
Stagiairs zijn niet flexibel		5%
Neutraal		11%

C. Aan welke ondersteuning heeft u behoefte bij de begeleiding van stagiairs?

	Reactie percentage
Geen	13%
Mentor uit het bedrijfsleven	10%
Bijeenkomsten met andere bedrijven	3%
Coaching/ondersteuning van praktijkopleider	20%
Ondersteuning specifiek voor leerlingen op de laagste niveaus	3%
Website of andere vormen van informatie	5%
Informatie over het lesplan van de leerling	16%
Docentenstage/dagje meelopen door docenten	11%
Neutraal	14%
Anders, namelijk...	5%

Reacties

goede briefing van school dat stage iets anders is dan school
 betere voorbereiding door scholen
 duidelijk en helder verwachtingspatroon van school
 ondersteuning van de stagiair vanuit de opleiding
 bijeenkomsten stagiairs binnen onze organisatie
 als praktijkopleider invloed uit kunnen oefenen op lesplan
 verdieping in behoeften en ontwikkelingen in de branche door scholen, zodat ze weten wat er speelt
 goede match tussen competentiegericht onderwijs wat nu leeft en de competenties die binnen het bedrijf gehanteerd worden
 duidelijkere uitleg met betrekking tot de stageopdrachten vanuit de scholen
 meer drive vanuit scholen
 meer begeleiding en interesse van scholen voor hun stagiairs
 goede informatie vanuit de opleiding met name bij eisen m.b.t. afstuderen
 mentor weet vaak niet eens welke opdracht leerling heeft

D. Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de begeleiding vanuit de scholen?

Cijfer (1 is laag – 10 is hoog)	%	Gemiddelde
1	1	5
2	6	
3	8	
4	11	
5	16	
6	32	
7	23	
8	3	
9	0	
10	0	

E. Vindt u dat het onderwijs goed aansluit op de arbeidsmarkt?

		Reactie percentage
Ja		17%
Nee		37%
Neutraal		46%

F. Hoe denkt u dat dit verbeterd kan worden?

		Reactie percentage
Neutraal		67%
Reden;		33%

Reacties

taalvaardigheid en verantwoordelijkheden bijbrengen
meer interactie/overleg tussen scholen en bedrijfsleven
scholen zouden afhankelijker moeten zijn van het bedrijfsleven
projecten doen waarin men naast kennis ook vaardigheden ontwikkelt
communicatievaardigheden, planning, professionaliteit
bedrijven uitnodigen op scholen en gebruik maken van de gastdocenten uit bedrijven
beter onderwijs
de basis van de opleiding is erg breed, hierdoor hebben stagiairs te weinig kennis van wat ze uiteindelijk moeten gaan doen
meer betrokkenheid tonen aan de bedrijven
meer ondernemerschap
meer oog hebben voor MKB
meer langsgaan bij bedrijven
onderwijsinstellingen, met name universiteiten moeten hun curriculum innoveren door meer aandacht te schenken aan praktijkcases en professionals vanuit een diversiteit aan branches.
te weinig goede computerkennis en marketingachtergrond
laat mensen uit de praktijk eens een gastcollege geven

Kosten

A. Wat betaalde u gemiddeld bruto per maand aan een stagiair in 2006?

		Reactie percentage
0 - 100 euro		5%
100 - 200 euro		7%
200 - 300 euro		38%
300 - 400 euro		26%
400 - 500 euro		7%
500 - 600 euro		3%
> 600 euro		2%
n.v.t.		12%

B. Wat maakt hoofdzakelijk het verschil in de hoogte van stagevergoeding?

		Reactie percentage
Opleidingsniveau		38%
Soort opleiding		5%
Ervaring		5%
Soort stage en/of opdracht		13%
n.v.t.		28%
Anders, namelijk...		11%

Reacties

geen verschil in hoogte, elke stagiair krijgt dezelfde vergoeding
mentaliteit
school
staat vermeld in de CAO
bedrijfsstandaard
financiële positie van onze organisatie
beschikbaarheid en competentie
commissiebeloning, dus prestatie
duur van de stage
talenkennis
volgens richtlijnen voor HBO, bepalen het niet zelf
leeftijd
productiviteit
motivatie

C. Bent u bereid een hogere stagevergoeding te betalen in de toekomst?

		Reactie percentage
Ja		49%
Nee, omdat		51%

Reacties

we betalen al kost en inwoning, men is hier om te leren
stage is een leerplek en onderdeel van een opleiding. Eigenlijk moet de werkgever een vergoeding krijgen voor het aanbieden van een leerplek.
wij de leerlingen hier zeer veel bij kunnen brengen en geen lesgeld ontvangen
stage een onderdeel van een opleiding/een leertraject.
mochten we minder dan gemiddeld aan stagevergoeding geven, dan kunnen we er altijd nog over nadenken.
wij er al vrij veel uren in steken.
de stage moet zelf voldoende motivatie zijn
uitsluitend indien in de CAO hier nieuwe afspraken over worden gemaakt.
vaste vergoeding binnen het bedrijf
er net een CAO aanpassing is geweest en de stagevergoeding al omhoog gegaan is.
wij al aan de hoge kant zitten, wij zullen uiteraard wel met de markt meegaan
onze vergoeding is boven gemiddelde
niveau van de stagiairs dusdanig verbetert dat zij meer zelfstandig werk kunnen verrichten.
geld moet geen motivatie zijn
is in de cao bepaald, kunnen wij niet omheen als zouden we dat willen.

Studenten aan het werk

A. Heeft u in het verleden stagiairs een baan aangeboden voordat zij klaar waren met hun studie?

	Reactie percentage
Ja	58%
Nee	34%
Neutraal	8%

B. Zijn er bij u in het verleden stagiairs zonder diploma fulltime gaan werken?

	Reactie percentage
Ja	16%
Nee	74%
Neutraal	10%

C. Verwacht u i.v.m. arbeidskrachte dat meer bedrijven stagiairs vroeg uit de schoolbanken weghalen om een vaste baan aan te bieden?

	Reactie percentage
Ja	54%
Nee	28%
Neutraal	18%

D. Denkt u er over om dit te gaan doen?

	Reactie percentage
Ja	16%
Nee	64%
Neutraal	20%

Bedrijven en maatschappelijke stage

A. Had u voor deze enquête al gehoord van de maatschappelijke stage?

	Reactie percentage
Ja	71%
Nee	29%

B. Zou er in de toekomst binnen uw bedrijf ook ruimte zijn voor een maatschappelijke stagiair?

	Reactie percentage
Ja	23%
Neutraal	33%
Nee, omdat	44%

Reacties

geen ruimte hebben binnen onze organisatie
vakinhoudelijk begeleiden en waar ook van leren
wij zijn een detailhandel bedrijf en hebben geen maatschappelijke stage plaats
Grote onzin! Laat ze een vak leren, daar heeft de maatschappij echt iets aan!
kost veel te veel tijd
te weinig opleiding
Wij zijn geen maatschappelijke instelling
begeleiding kost teveel tijd en grote kans dat mensen niet gemotiveerd zijn.
levert geen wezenlijke bijdrage aan de doelmatigheid van de organisatie
Met een puber kan ik niets
wij een commerciële organisatie zijn
wij een leeftijdsgrens hebben vanaf 18 jaar

C. Denkt u dat de maatschappelijke stage jongeren beter voorbereid op de arbeidsmarkt?

	Reactie percentage
Ja	61%
Neutraal	27%
Nee, omdat	13%

Reacties

ze zijn te jong
heeft niets met een bedrijf te maken maar met de maatschappij
te korte duur
velen het zo niet zien omdat het iets verplichts vanuit school is
het puur een kennismaking is voor één bepaald beroep
dit niet de taak is van school maar van de ouders
nog niet aan toe serieus te zijn
hangt er van af wat voor carrière jongeren willen kiezen
teveel gedwongen wordt
er is meer voor nodig om iemand voor te bereiden op de arbeidsmarkt dan een paar weken stage

D. Denkt u dat de maatschappelijke stage het maatschappelijk besef bij jongeren vergroot?

		Reactie percentage
Ja		75%
Neutraal		20%
Nee, omdat		5%

Reacties

jongeren eerst een fatsoenlijke opvoeding dienen te krijgen, anders zal het ze nooit boeien.

Jongeren weten heus wel hoe de maatschappij in elkaar zit.

het is slechts 60-80 uur

Het starten met het kweken van dit besef op 14 jarige leeftijd is veel te laat.

grote kans op falen vanwege slechte begeleiding en daardoor raakt de jongere eerder meer gedemotiveerd.

ze het zullen zien als uitje van school

ze belang en nut lang niet altijd zien

is een verplichting dus interesseert ze niet

jongeren eerst een fatsoenlijke opvoeding dienen te krijgen, anders zal het ze nooit boeien.

Jongeren weten heus wel hoe de maatschappij in elkaar zit.

E. Denkt u dat een maatschappelijke stage van toegevoegde waarde kan zijn voor het Nederlandse bedrijfsleven?

		Reactie percentage
Ja		53%
Neutraal		30%
Nee, omdat		17%

Reacties

onvoldoende kennis op ICT vlak

te lage opleidingsniveau

een middelbare scholier voegt alleen iets toe in een bijbaan.

te weinig motivatie/discipline

Scholier heeft vaak nog geen doelen.

het bedrijfsleven vraagt duidelijk om meer know-how

te kort

niet zelfstandig

eerst voldoende kennis en sociale vaardigheden op doen

geen vakkennis of ervaring hebben